

M.Ed. Semester - 4 (CBCS) Examination

March/April - 2026 (New Course)

GROUP-A Pedagogy of Curriculum in Primary Education (Elective-1)

Time: 02:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

વિભાગ-૧

- પ્રશ્ન-૧ નીચેના ત્રણ પ્રશ્નોમાંથી કોઈ બે પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. દરકે પ્રશ્નનો ઉત્તર આશરે 750 શબ્દોમાં આપો. (૨૦)
- 1) અભ્યાસક્રમ અને પાઠ્યક્રમ વચ્ચેનો તફાવત વિગતે સ્પષ્ટ કરો.
 - 2) અભ્યાસક્રમ વિકાસના સિદ્ધાંતોની તાત્વિક આધારશીલા વિગતે સ્પષ્ટ કરો.
 - 3) NCF ૨૦૦૫ નું માળખું વિગતે સ્પષ્ટ કરો.
- પ્રશ્ન-૨(અ) નીચેના ત્રણ પ્રશ્નોમાંથી કોઈ બે પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. દરકે પ્રશ્નનો ઉત્તર આશરે 125 શબ્દોમાં આપો. (૧૦)
- 1) પ્રાથમિક શિક્ષણમાં અભ્યાસક્રમની આવશ્યકતા શા માટે છે? સમજાવો.
 - 2) પાઠ્યપુસ્તક લેખનની રચના અને લાક્ષણિકતાઓ જણાવો.
 - 3) ટૂંક નોંધ લખો: શિક્ષક હેન્ડબુક
- પ્રશ્ન-૨(બ) નીચેના દરેક પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. (૦૫)
- 1) અભ્યાસક્રમ રચનાને અસર કરતા બે પરિબલો લખો.
 - 2) સમાજકેન્દ્રી અભ્યાસક્રમની વિશેષતાઓ જણાવો.
 - 3) વર્કબુક એટલે શું?
 - 4) NCFTE નું પૂરું નામ આપો.
 - 5) પાઠ્યક્રમના કોઈ પણ બે લક્ષણો લખો.

વિભાગ-૨

- પ્રશ્ન-૩ નીચેના ત્રણ પ્રશ્નોમાંથી કોઈ બે પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. દરકે પ્રશ્નનો ઉત્તર આશરે 750 શબ્દોમાં આપો. (૨૦)
- 1) સંરચનાવાદી અભ્યાસક્રમ વિષે વિસ્તૃત નોંધ લખો.
 - 2) જીવન કૌશલ્ય (Life skills) અને સર્જનાત્મકતાનું શિક્ષણ કેવી રીતે આપી શકાય? ઉદાહરણ સહિત સમજાવો.
 - 3) હાલમાં અમલીકૃત પ્રાથમિક શિક્ષણના અભ્યાસક્રમનું વિશ્લેષણ કરો.
- પ્રશ્ન-૪(અ) નીચેના ત્રણ પ્રશ્નોમાંથી કોઈ બે પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. દરકે પ્રશ્નનો ઉત્તર આશરે 125 શબ્દોમાં આપો. (૧૦)
- 1) પ્રજ્ઞા અભિગમ (Pragna Abhigam) ની વિશેષતાઓ સમજાવો.
 - 2) ટૂંકનોંધ લખો: આનંદદાયી શિક્ષણમાં શિક્ષકની ભૂમિકા.
 - 3) ટૂંકનોંધ લખો: SCE અભિગમ.
- પ્રશ્ન-૪(બ) નીચેના દરેક પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. (૦૫)
- 1) CCE નું પૂરું નામ આપો.
 - 2) સંરચનાવાદી અભ્યાસક્રમની બે ઉપયોગીતા લખો.
 - 3) વિષયવસ્તુ પ્રમાણભૂતતા એટલે શું?
 - 4) પ્રજ્ઞા અભિગમ એટલે શું?
 - 5) અભ્યાસક્રમ મૂલ્યાંકન એટલે શું?

ENGLISH VERSION

Section-1

- Que-1 Answer any two of the following three questions. Answer each question in about 750 (20)
words.
- 1) Explain in detail the difference between curriculum and syllabus.
 - 2) Explain in detail the philosophical based of curriculum development.
 - 3) Explain in detail the structure of NCF 2005.
- Que-2 (A) Answer any two of the following three questions. Answer each question in about 125 (10)
words.
- 1) Why is curriculum necessary in primary education? Explain.
 - 2) State the structure and characteristics of textbook writing.
 - 3) Write a short note: Teacher's Handbook.
- Que-2 (B) Q – 2(B) Answer each of the following questions. (05)
- 1) Write two factors that affect curriculum design.
 - 2) State the features of a socio-centric curriculum.
 - 3) What is a workbook?
 - 4) Give the full name of NCFTE.
 - 5) Write any two features of a curriculum.

Section-2

- Que-3 Answer any two of the following three questions. Answer each question in about 750 (20)
words.
- 1) Write a detailed note on the constructivist curriculum.
 - 2) How can life skills and creativity be taught? Explain with examples.
 - 3) Analyze the currently implemented primary education curriculum.
- Que-4 (A) Answer any two of the following three questions. Answer each question in about 125 (10)
words.
- 1) Explain the features of Pragna Abhigam.
 - 2) Write a short note: Role of teacher in joyful learning.
 - 3) Write a short note: SCE approach.
- Que-4 (B) Answer each of the following questions. (05)
- 1) Give the full name of CCE.
 - 2) Write two uses of constructivist curriculum.
 - 3) What is content validation?
 - 4) What is Pragna Abhigam?
 - 5) What is curriculum evaluation?
